

UNIBERTSITATEA. Aurrerantzean Parlamentuak erabakiko du unibertsitate titulu ofizial gehiago emango ote diren

Irakasletza eta Filologia ikasketetara mugatu nahi dute euskara NUPen

UPNk eta PSNk akordioa lortu dute sozialistek aurkeztutako zirriborroaren gainean

Alberto Barandiaran | IRUÑEA

Euskara Irakasletza eta Filologiarekin lotutako ikasketetara mugatuko da Nafarroako Unibertsitate Publikoan, hautapen libreko irakasgai zenbait kenduta. Halaber, harremanetan, irudi publikoan eta papertegi eta abarretan, gaztelania izango da nagusi, eta bakarra.

Hala hitzartu dute UPNk eta PSNk azken aste honetan, eta hala jasotzen du unibertsitateko Euskararen Legea adosteko ponentzian atzo Parlamentuko gainerako alderdiei aurkeztu zitzaizen zirriborroak.

Testuak PSNren proposamenaren mamia biltzen du ia oso osorik, eta Parlamentuaren esku uzten du ikasketa gehiago ezartzeko aukera.

Proposamenari zuzenketak jartzeko aukera izango dute gainerako taldeek, datorren ostiralean ponentziak egingo duen bileran, eta gero Hezkuntza eta Kultura Batzordera igorriko da. Osoko bilkuran onartuko da azkenean.

«Hutsune legala», aitzakia

Lege proiektua, berez, Nafarroako Foru Erkidegoko goi mailako unibertsitate irakaskuntzan euskararen erabilera arautzeko da.

Zioen azalpenean, testuak dio ez Euskararen Legeak, ez NUPeko estatutuek, ez dutela ondo zehazten zein den unibertsitatean euskararen egoera, eta «hutsune legala» dagoela, beraz. «Eta horrek ziurgabetasun

JAGOBA MANTEROLA / ARGAZKI PRESS

Euskal Adarrak deituta, NUPen euskararen presentzia aldarrikatzeko iazko abenduan egindako giza katea.

juridikoko egoera bat sortzen du hizkuntzaren arloan, zeinak hainbestearainoko eragina baitauka Nafarroako gizartearen».

«Horregatik, bada», jarraitzen du testuak, «komeni da Nafarroako Parlamentuan gai honetan sortu den egoerari konponbidea ematea, betiere Foru Erkidegoko egoera soziolinguistikoari kasu eginda, araututa egon dadin euskararen irakaskuntza eta erabilera goi mailako irakaskuntzan, unibertsita-

te publikoari dagokionez, eta, bestetik, unibertsitate-administrazio publikoari dagokionez».

Lau titulu ditu hitzartutako proposamenak. Lehena, xedapen orokorrak dira. Irakaskuntzaren inguruko tituluak —garrantzitsuena, hor baitago arautu nahi denaren mamia— garbi adierazten du Parlamentuak baimena eman beharko duela ikasketa planetan dauden edo egonen diren irakasgaiak euskaraz irakasteko. Kasu

horietan, gainera, Unibertsitateko Gizarte Kontseiluak aurretiaz eman beharko du aldeko txostena.

UPNk proposatutako testuak Nafarroako Gobernuari ematen zion eskumen hori.

Euskararekin lotutako ikasketak

Unibertsitateak euskarazko beste irakaskuntzak ere ezarri ahaliko ditu legea onartu eta gero. Esaterako, zuzenean eus-

PROZEDURA

Arazorik ez onartzeko

Batzordera. Proposamena ostiralean eztabaidatuko da berriro, baina soilik CDNren zuzenketaren bat aterateke aurrera.

Osoko bilkura. Gehiengo osoa behar duen legea da hau, eta PSNk UPNren botoak behar ditu, baina ziurtatuta dauzka jada.

Epea. Prozedura atzeratu eta hurrengo legeitzaldira-ko uzteko asmoek kale egingo dute azkenean. Maiatza baino lehen onartuko da.

PARLAMENTUA

Proposamenak
Parlamentuaren esku
uzten du ikasketa berriak
jartzeko aukera, Foru
Legea eskatzen baitu

ADMINISTRAZIOA

Legeak administrazio
osorako foru dekretua
hartzen du aintzat
harremanetarako; hots,
espainola nagusi

karari berari buruzkoak diren ikasketetan edo irakasle ikasketetan; gainerako titulazioei dagokionez, hautapen libreko irakasgaietan.

UPNk bakar-bakarrak Irakasletzan baimentzen zituen ikasketak, «baldin eta hezkuntza sisteman horren beharra badago», betiere. Gainerako kasuetan, hau da, beste edozein ikasketa jarri ahal izateko, soilik hautaketa libreko irakasgaiak edo curriculum lerroak edo bestelako ikasketak onartzen zituen, «titulu berekiak lortze aldera».

Aipamen hori bere horretan sartu da testu berrian. Ez dago, bestalde, inolako aipamenik lanpostu berrien hizkuntz eskakizunei buruz. PSNren jatorrizko proposamenak, 8. artikuluan, aipatzen zuen unibertsitateak zehaztuko zuela zer postu eskuratzeko izango zen nahitaezkoa euskaraz jakitea.

Hitzartutako testuak dio NUPen euskarazko irakaskuntza eskainiko duela ikasle, irakasle eta langileentzat, hizkuntza ezagutzeko eta «etorkizuneko lanbide jardunerako euskaraz ikastea ahalbidetzeko».

Administrazio zerbitzuetan, administrazio osorako foru dekretuak aginduko du: espainola nagusi, alegia.

Estatutuen zirriborrotik hizkuntzaren aipua kentzen saiatu zen errektore taldea

Euskara izan da, noski, eztabaidagai. Estatutuen zirriborroa hitzartzeko osaturiko batzordeak —hainbat sentsibiltatetako kide daude bertan— hasieratik izan zuen hizkuntzaren normalizazioaren gaia mahai gainean. Baita proposamenak ere.

Errektore taldeko kideek euskararen aipu oro estatutuetatik kentzea proposatu zuten, baina ez zitzaizen onartu ideia. Azkenean, zuzenketak gorabehera, gutxi-asko lehen

zeuden oinarriak errespetatu dira. Arazoa da aurreko estatutuek, Euskararen Legearen babesean, eremu zabala uzten zutela unibertsitateak bere araudia sortu, garatu eta aurrera eramateko. Orain, Parlamentuak onartutako lege zehatzagoa izango dute mugarri.

Zirriborro berriaren arabera, esaterako, ez da beti euskara baloratuko lanpostu berrien kontratazioetan, eta *bermatu* hitzaren partez, *ahalegindu* agertzen da orain. Ez dago,

orobat, euskarazko argitalpenak laguntzeko aipurik, eta desagertu dira eskubide orokorreko buruzko aipamenak ere.

Ez da euskara, hala ere, eztabaida sortu duen gai bakarra. Errektorearen eta dekanoren hautaketan aldaketak sartu dira, eta ardura postuetan aurkezteko aukera luzatzeko proposamenak ere kritikak eragin ditu.

Joan den ostiralean amaitu zen estatutu berrien zirriborroari zuzenketak aurkezteko epea. Aurkeztutako zuzenketak bozkatu, erabaki, eta ondoren, apiril aldera, klausurak onartuko ditu behin betiko estatutuek.

A.B. | IRUÑEA

Nafarroako Parlamentuan egiten ari den eztabaidaren osagarri, unibertsitatean bertan ere garrantzi handikoa da estatutuak berritzeko egiten ari den lana. Euskarak etorkizunean izango duen tokia, neurri batean, hor ere erabakitzen ari delako.

Bi eztabaida parean ematen ari dira, baina biak estu lotuta daude: lege berriak estatutuen aipua du —euskarazko irakaskuntza legeak berak eta estatutuek arautuko dutela dio artikuluko batek—, eta estatutuetan «indarrean dagoen legedia» hartzen da aintzat. Bata bestea gabe huts, alegia.